

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Norsk Folkehjelp /Norwegian People's Aid

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

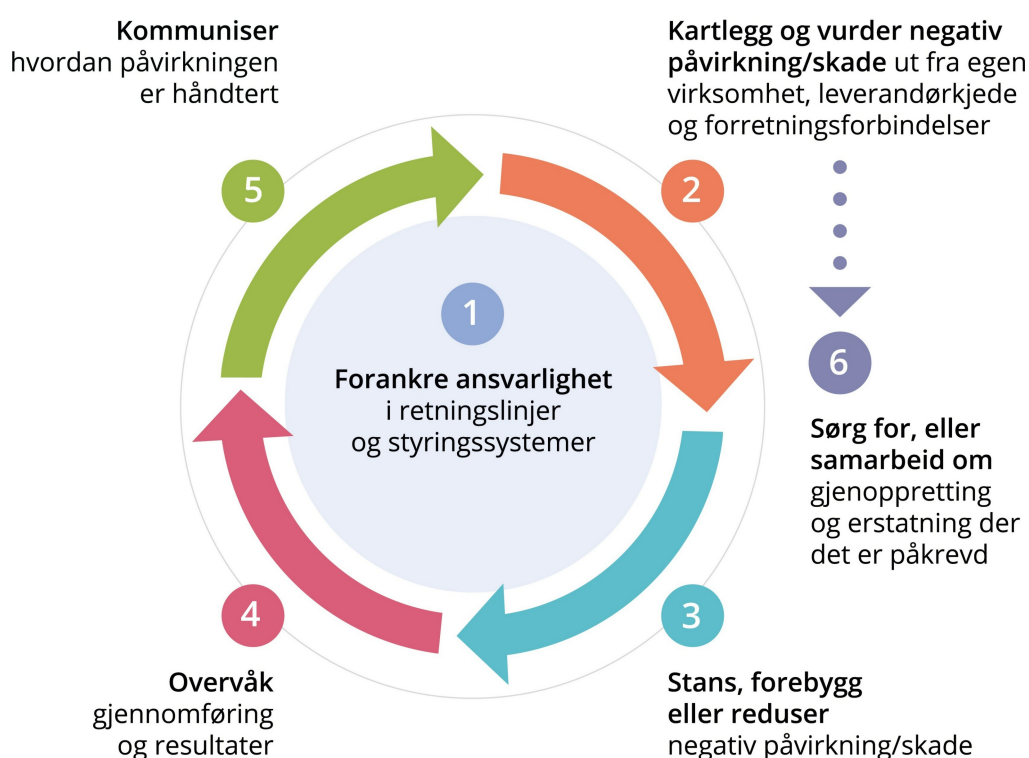
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Norsk Folkehjelp er arbeiderbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Våre kjerneverdier som setter rammen for aktiviteter har fokus på vern om liv og helse og rettferdig fordeling. Dette ligger til grunn for alt vi gjør av aktiviteter i Norge og ute i verden.

En betydelig andel av Norsk Folkehjelps internasjonale arbeide går på å støtte lokale organisasjoner som selv har som hovedmål å bekjempe økonomisk og sosial urettferdighet, sikre respekt for menneskerettigheter, demokrati og rettssikkerhet, samt kreve aktsomhet fra næringslivet. Åpenhetslovens formål om å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er dermed i utgangspunkt godt forankret og integrert i vårt internasjonale arbeid.

Våre aktiviteter faller ikke helt naturlig inn i denne malen for rapportering som skal ivareta etiske prinsipper, eller de typiske kravene i den nye åpenhetsloven. Uansett skal vi som en organisasjon forsøke å synliggjøre vårt arbeide og våre utfordringer i aktsomhetsvurderinger, prioriteringer og oppfølginger som gjøres på linje med andre. Aktsomhetsvurderingene som gjøres i valg av leverandører, hvilke samarbeidspartnere vi jobber med eller i vurdering av konsekvenser av egen aktivitet for å motvirke misbruk, brudd på rettigheter eller skade på mennesker eller miljø. Skal vi bli sett på som en seriøs aktør av de som finansierer oss, av de vi jobber for eller ønsker å påvirke, må vi også ha «orden i eget hus». Derfor jobber vi kontinuerlig for å sikre bedre kontroll og oversikt over egen virksomhet, leverandørene og samarbeidspartnerne vi jobber med.

Vi mener rapporten gir et godt bilde av hvor vi står med tanke på hvordan vi sikrer dette, hvor vår risiko er og hvordan vi aktivt forebygger mot å bidra til menneskerettighetsbrudd eller negative konsekvenser. Vi tenker at åpenhetsloven og de nye rapporteringskravene kan bidra til å gjøre oss enda bedre. Dette blir vi bedre på med støtte fra Etisk handel Norge, og ved å lære av andre sine erfaringer underveis.

God lesing!

" Med fokus på vern om liv og helse og rettferdig fordeling av ressurser! "

Henriette Killi Westhrin
Generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Styrets signatur

Oslo
27.06.2023

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Norsk Folkehjelp /Norwegian People's Aid

Adresse hovedkontor

Stortorvet 10, P.O.Box 8844 Youngstorget, N-0028 Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Internasjonalt utviklingsarbeide, mine- og eksplosivrydding, søk- og redningstjenester samt mangfolds- og integreringsarbeide

Beskrivelse av bedriftens struktur

Norsk Folkehjelp (NF) er en medlemsorganisasjon med ca. 18.000 individuelle medlemmer samt kollektive medlemmer fra LO. Organisasjonens øverste organ er landsmøtet som avholdes hvert fjerde år. I perioden mellom landsmøter er NF kontrollert av et sentralstyre og en hovedadministrasjon med ansvar for implementering av vedtatt prinsippprogram, strategier, handlingsplaner og vedtak. NF finansieres i all hovedsak av offentlige donasjoner, gjennom medlemskontingenter og eget innsamlingsarbeid. De største langsiktige avtalene som finansierer vårt prosjektarbeid er med Norge, USA og EU som givere.

I Norge består NF av lokallag som opptre som egne juridiske enheter, mens det internasjonale arbeidet implementeres fra NF's hovedadministrasjon gjennom lokale landprogram og partnere. Per 2022 har Norsk Folkehjelp representasjon i 37 land hvor vi implementerer langsiktig utviklings- og rettighetsbaserte programmer og humanitær innsats, i partnerskap med lokale organisasjoner, samt at vi i egen regi fjerner miner, klasebomber og eksplosiver i konfliktsoner.

Hovedadministrasjonen består av nødvendige drifts- og støttefunksjoner for alle aktiviteter vi driver globalt, samt programstøtte for lagene som driver frivillige aktiviteter i Norge. Norske aktiviteter utført av lagene våre relaterer seg til søk- og redningsarbeide, førstehjelpsaktiviteter, kurs, påvirkningsarbeid og tilsvarende samfunnsrelaterte aktiviteter.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

1 253 000 000

Antall ansatte

2 850

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Det er ingen vesentlige endringer i strukturen eller de oppgavene som drives av Norsk Folkehjelp. Tidligere har vi rapportert til Etisk handel Norge (EHN) i egen mal for organisasjoner, men fremover vil vår rapportering til EHN gjøres via bedriftsmalen for å dekke kravet rundt åpenhetslovens krav og forventninger.

Våre partnerskap med lokale organisasjoner, eller sivilsamfunnsaktører, er eksempelvis derfor definert som kjøp fra førsteleddsprodusenter. For eksterne lesere er det viktig at svarene i rapporten leses utfra forståelsen av at NF ikke er en produsent, importør eller distributør av varer, men at våre innkjøp er for gjennomføring av globale prosjektleveranser og humanitær innsats.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Ivar Aamodt

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

ivara@npaid.org

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Operasjonelle planer danner grunnlag for materiellbehov og detaljerte innkjøpsplaner. Innkjøpet er organisert direkte i hvert landprogram, eller implementerende avdeling med støtte fra administrasjonens logistikk enhet som har overordnet ansvar for globale retningslinjer, systemstøtte og globale avtaler.

Større tekniske innkjøp er basert på spesifikke operasjonelle krav og gjøres fra et fåtall internasjonalt annerkjente leverandører av biler, maskiner og beskyttelsesutstyr med definerte ledelsessystemer for bærekraft. Utover dette er NF's innkjøp mer for forbruksartikler og reservedeler til utstyr benyttet i implementeringen. Innkjøp i de lokallagene i Norge utgjør ikke den største risikoen for NF med tanke på omfang og geografi. Derfor prioriteres risiko i partnerprosjekter og egen prosjektaktivitet i operasjonelle land høyest basert i egne risikovurderinger.

En betydelig andel av Norsk Folkehjelps internasjonale arbeide går på å støtte lokale organisasjoner som selv har som hovedmål å bekjempe økonomisk og sosial urettferdighet, sikre respekt for menneskerettigheter, demokrati og rettssikkerhet, samt kreve aktsomhet fra næringslivet. Disse partnerne velger vi å inkludere i vår rapportering siden de er partnere av oss på bl.a. implementering av rettighetsbaserte prosjekter.

Åpenhetslovens formål om å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er dermed i utgangspunkt godt forankret og integrert i vårt internasjonale arbeid.

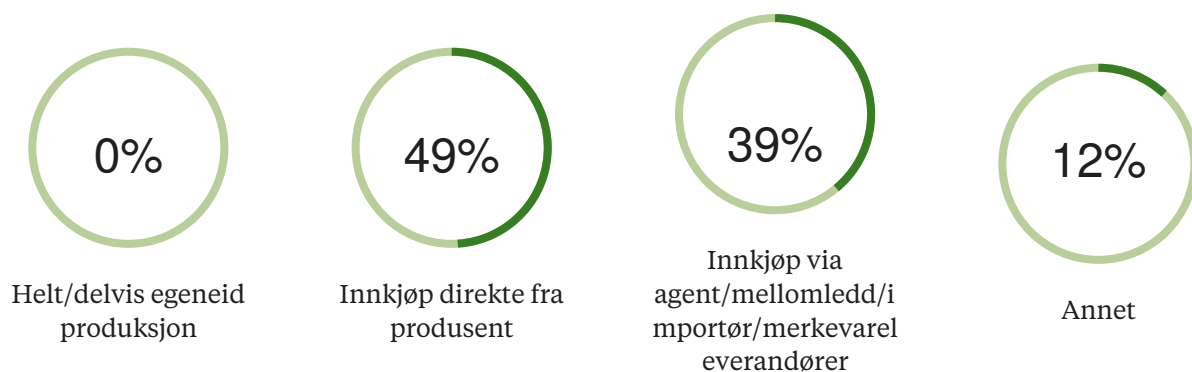
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

4 183

Kommentar til antall leverandører

Med aktivitet i mer enn 30 land har vi mange relasjoner mot ulike leverandører og partnere vi samarbeider med. Vi har til enhver tid ca. 250 partnersamarbeid med lokale organisasjoner, et titalls store internasjonale leverandører, mens resten ofte knytter seg til mindre lokale leverandører av forbruksvarer mv. I systemene våre kan samme internasjonale leverandør forekomme registrert per land grunnet datasikkerhet utfra hvordan NF overvåker betalinger og bestillinger per land. Derfor er tallet på leverandører også høyt. De internasjonale leverandører benyttes på teknisk utstyr, som maskiner, metalledetektorer og biler, mens lokalt er det innkjøp av forbruksvarer, uniformer, reservedeler mv. Små sisteleds leverandører utgjør ikke den største risikoen i vår virksomhet, og ofte er det vanskelig å få verifisert informasjonen i kjeden fra disse. Derfor prioriterer NF noen spesifikke produkter og tjenesteområder etter en risikokartlegging på kategori/produkt/vare som tekstiler og uniformseffekter, trykk-, vakt- og renholdstjenester, entreprenører, hotell- og konferanseleverandører med risiko for rettigheter og lønn, og lokalt produserte varer som har effekt på miljø mv.

Type innkjøp/ leverandørforhold

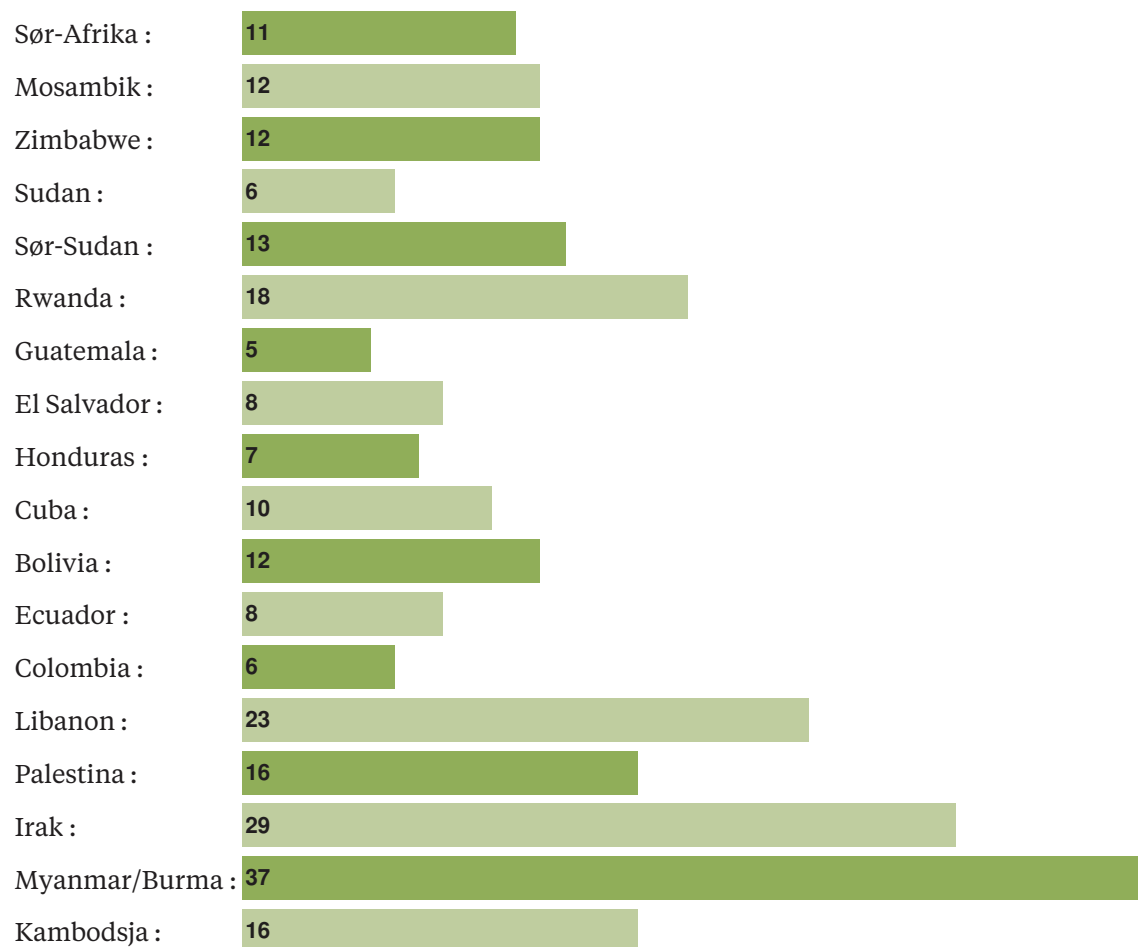
Fordeling av kartlagte globale innkjøp med verdi av i overkant av MNOK 532:

49 % av våre "direkteinnkjøp" er relatert til partnersamarbeide og direkte kjøp av konsulenttenester for for kapasitetbygging eller oppfølging av prosjekter.

12% er "annet innkjøp" relatert til kostnader som revisjon, tollbehandling, telefoni/IKT eller andre regulerte områder som vi ikke har påvirkning på i form av egen adferd eller krav i særlig grad.

39% av innkjøpet er å anse som regulære lokale innkjøp av varer og tjenester utfra totalen av våre globale kostnader. Basert på egne vurderinger er det i dette vi har fokus på aktsomhetsvurderinger, risiko for brudd på rettigheter, miljøpåvirkning og egen forretningspraksis.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Disse produsentene er lokale sivilsamfunnsaktører, og disse er i vår organisasjon definert som partnerorganisasjoner eller konsulenter. Antall partnere i 2022 var 249 fordelt på globale prosjekter og land, med noen variasjoner over året. Risikoen er ansett til å være lav, og knytter seg til lokale arbeidsforhold og korrupsjonsrisiko i partnerskap. Forventninger rundt arbeidsbetingelser, korrupsjonsforebygging og andre styrende betingelser ivaretas i partnerkontraktene, og kontrolleres ved løpende rapportering og monitorering av aktiviteter gjennom året.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

Antall produsenter dette er basert på

Kommentar til antall arbeidere

Antall ansatte i partnerorganisasjoner har vi ikke nøyaktig tall på per i dag, men slike forhold vil bli vurdert lagt til i rapporteringer fremover.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

--	--

Globalt gjelder dette organisasjonsbygging, politisk påvirkningsarbeid, tjenester/kurs og rådgivning som utføres av ansatte samt frivillige medlemmer hos lokale partnere. Mesteparten av risikoen ligger derfor på arbeidsforhold, lønn og korrupsjonsfare grunnet mangel på systemer.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Implementere et risikostyringsverktøy etter valg og godkjenning

Status: Arbeidet er godt i gang, og blir komplettert med et aksomhetsverktøy for å vurdere alle eksisterende og nye samarbeidspartnere

2

Mål: Gjennomføre intern fagdag med fokus på etikk og miljøutfordringer i egen virksomhet

Status: Gjennomført i mars med bidrag fra eksterne og interne krefter - full dag med stort engasjement

3

Mål: Ferdigstille oppdatert rammeverk rundt oppfølging av etiske standarder

Status: Pågående arbeid hvor dette er diskutert i regionale workshops for videre klargjøringer av praktiske forhold

4

Mål: Ferdigstille opplæringsmateriell for både etiske og miljømessig oppfølging i organisasjonen

Status: Pågående arbeide med basis i brede diskusjoner. Ny stilling miljørådgiver under rekruttering for ytterligere satsing og koordinering av bærekraftsarbeidet.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Etablere klare retningslinjer, roller og ansvarskart for organisasjonen globalt for å sikre at aktsomhetsvurderinger er godt forankret i alle linjer. Lage et organisasjonskart som viser overordnet og praktisk ansvaret i strukturen.

2

Lage mal for handlingsplan med smarte mål/tiltak, ansvar og indikatorer for progresjon som skal hjelpe oss med mer målrettet forbedringsarbeide på tvers av organisasjonen

3

Revidere rutiner for aktsomhetsvurderinger (due diligence) basert på en helhetlig tilnærming inkludert sanksjoner, eierskap, standarder, miljø og andre risikoelementer

4

Velge verktøy for oppfølging av risikovurderinger (egendefinert eller hyllevare) som kan understøtte risikobildet og pågående aktiviteter i forbedringsarbeidet

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://folkehjelp.no/om-norsk-folkehjelp/etikk/etiske-standarder>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Norsk Folkehjelp har publisert informasjon om forpliktelser på de ulike områdene i organisasjonen her: <https://folkehjelp.no/om-norsk-folkehjelp/etikk>

Humanitære organisasjoner arbeider etter "Do-No-Harm"-prinsippet, noe som betyr at vi skal være spesielt aktsomme i alle ledd av våre implementeringer for å unngå konsekvenser for mennesker eller miljø fra egen virksomhet eller aktiviteter lokalt.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Våre etiske standarder er basert på EHN sine prinsipper, og er supplert med egne policies for anti-korrupsjonsarbeid, miljøpolicy og etiske retningslinjer (code of conduct) med tilhørende varslingskanal. Disse retningslinjene er basert på dialog med Transparency International, Stiftelsen Miljøfyrtårn og andre organer som veileder på trygge organisasjoner med tanke på overgrep, trakassering og risiko for overtramp mot ansatte eller mottakere i prosjekter.

De etiske standardene, etiske retningslinjene og andre overordnede policier er utarbeidet av administrasjonen og vedtatt av vårt sentralstyre som det høyeste organet mellom landsmøter. Den praktiske innføringen av disse dokumentene foretas av administrasjonen ved introduksjonsprogram, ulike interne opplæringsanser og som e-læringsmateriell avhengig av tematikken.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

NF har ikke gjennomført en full interessentanalyse. Overordnet ansvar ligger per i dag beskrevet i retningslinjer og verktøy for ledere av landprogram, avdelinger og seksjoner med delegert ansvar for å følge opp aktsomhetsvurderinger. NF anerkjenner at organisasjonen må tydeliggjøre rammene bedre slik at eierskap til aktsomhetsvurderinger på ulike nivå fremover er kjent av alle.

Sentralstyret blir regelmessig oppdatert på særlige brudd, varslingssaker eller risiko relatert til forhold som avdekkes. Organisasjonen har også krav til rapporteringer mot donorer som del av deres retningslinjer, og vil alltid informere våre givere om alvorlige brudd eller hendelser som påvirker implementeringen.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Med en global virksomhet i mer enn 35 land ligger ansvaret for oppfølging av aktsomhetsvurderinger i ulike støttefunksjoner uten at det er særskilt beskrevet i alle tilhørende stillingsbeskrivelser. HR vil normalt følge opp forhold rundt saker relatert til ansatte eller varslingsaker, mens økonomiavdelingen gjennom egen gruppe følger opp korrupsjonssaker.

Logistikkansvarlige ressurser gjør leverandørvurderinger og aktsomhetsvurdering i store eller mer risikofylte innkjøp, og programavdelingene følger selv opp rundt miljø og negativ påvirkning fra prosjekter.

Behandling av saker, klager eller risiko koordineres derfor med tilsvarende ressurser på hovedkontoret i varslingsaker.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Ledere og ansatte blir løpende kurset på aktsomhetsvurderinger og risiko i seminarer samt ved introduksjoner av nye ansatte. Vi deler kontinuerlig informasjon på ulike nivåer i organisasjonen bl.a. ved å invitere til Fagdager, bruke eksterne innledere samt bidra til at ansatte følger mer detaljerte kurs eller veiledninger avhengig av rollen de har.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Per nå har NF ikke en definert handlingsplan med konkrete målsettinger, men dette skal utarbeides i løpet av 2023 som et resultat av gjennomganger og lovfestede forventninger.

Norsk Folkehjelp har per idag en strategi for landsmøteperioden 2020-2023 hvor disse kjerneområdene omtales:

- a) NF skal definere felles internasjonale målsetninger innenfor de tverrgående satsningsområdene klima/miljø, likestilling og evnen til å sikre at ansatte og menneskene vi hjelper er beskyttet mot utnyttelse, misbruk og trakassering.
- b) NF skal respondere på et stadig mer innskrenket handlingsrom for sivilsamfunnsorganisasjoner og tilpasse oss endrede behov, økende kompleksitet og krav til våre oppdrag.
- c) Gjennom solidaritet i praksis står Norsk Folkehjelp skulder ved skulder med folk og samfunn som trenger oss. Uredd og med en tydelig stemme. Sammen forandrer vi verden.

Prinsippprogram for perioden 2019-2023 inneholder bl.a. forpliktelser til å jobbe med klima og miljø, menneskerettigheter og internasjonal solidaritet.

Se dokumenter publisert:

<https://folkehjelp.no/om-norsk-folkehjelp/sentralstyret-og-styringsdokumenter/styringsdokumenter>

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Sentralstyret er medlemsorganisasjonens høyeste organ i landsmøteperioden på 4 år, og årsrapporter eller funn blir løftet til dette nivået regelmessig. Neste landsmøte i NF er i 2023 med temaet "Klima og kriser".

Handlingsplan for videre utvikling og rapportering skal utarbeides for å tydeliggjøre mål og forbedre rapporteringen. Frem til nå har sentralstyret fått EHN rapportene til orientering i første styremøte etter rapporten er ferdigstilt og levert.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Ved utlysning av anbud er våre etiske standarder og andre tilsvarende krav kommunisert i anbudsdokumentene med forventning til aksept eller dokumentasjon på eksempelvis styringssystemer, sertifiseringer for miljø mv. Internt jobber vi med hvordan aktsomhetvurderinger iht. OECD sin modell også kan utvides til å dekke andre aspekter for vår virksomhet for å få en helhetlig vurdering av leverandørene vi benytter. Tanken er en modell for leverandører hvor vi får inn tillegg av sanksjoner, eierskapsforhold og andre elementer som viktige krav for å unngå terrorfinansiering, hvitvasking og tilsvarende risikoelementer.

I vurdering av partnere foretas det en grundig kartlegging av finansielle systemer, policies og tilsvarende for å sikre at de har etablerte rutiner med akseptabel internkontroll på plass. Avdekkes det gap lages det forbedringsplaner for å få dette på plass med ekstern bistand eller bistand fra NF.

Vi benytter verktøy, sjekklistor og kjente prosedyrer som et utgangspunkt for gjennomgang av både nye og eksisterende partnere eller leverandører.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

NF har en intern arbeidsgruppe som jobber med miljø og etisk relaterte spørsmål og strategisk utvikling på områdene. Dette har medført bedre samhandling, rapportering og økt forståelse i fagavdelinger, med tydeliggjøring av felles mål og ikke minst en bedre forankring i ledelsen.

Fra 2023 vil NF få på plass en rådgiver i generalsekretærens stab som vil ha koordineringsansvar for miljø og bærekraftsrapporteringen, dels for å sikre en bredere forankring og dialog mot ledelsen, samt direkte skal rådggi avdelinger og støtte landprogram ved utfordringer eller spørsmål.

Innføringen av Åpenhetsloven, med behov for avklaringer med ledelsen, har forankret at rapportering skal følge EHN sin bedriftsmal fremover. Dette gjør vi for å synliggjøre våre aktiviteter, være transparente på gap i dagens metoder og klargjøre utfordringer som organisasjonen skal jobbe videre med.

NF jobber kontinuerlig med egne systemer, verktøy og risikostyringssystemer for å belyse de mest vesentlige risiki vi står overfor med tanke på korrupsjon, arbeidsforhold, miljø- og klima (ESG). Innhenting av data i organisasjonen er komplekst, og skal fremover gjøres på landnivå og ulike organisasjonsledd for å konsolidere resultater til høyere nivå i ledelsen og til sentralstyret.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Utslipp fra reise og transport	Miljø Utslipp Drivhusgasser	Globalt
Tvangsarbeid i tekstilindustri	Tvangsarbeid Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Regulære ansettelsesforhold	Kambodsja Laos Myanmar/Burma Thailand Vietnam
Fagorganisering i tjenester, hotell og konferanse	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Brutal behandling Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold	Globalt
Fotavtrykk egen aktivitet	Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Utslipp Energi Avfall	Globalt

Materialvalg produkter	Miljø Avfall Materialbruk	Globalt
Arbeidsforhold partnere	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Korrupsjon	Globalt

Dette er store og viktige områder vi ønsker å adressere hvor egen aktivitet, bruk av biler, fly og utstyr påvirker eller har risiko for omgivelser eller miljø.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

NF jobber aktivt for å sikre gode arbeidsforhold for egne og partneres ansatte ved å ha fokus på forutsigbarhet og klare kontrakter. Valg av partnere er ikke tilfeldige, og skal sikre både at ressursene som brukes har mest mulig positiv effekt for organisasjonene og lokalsamfunn samt forebygge risiko for kobling til aktiviteter som kan ha en negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Mindre innkjøp av forbruksvarer skjer i det lokale markedet i de landene der vi er tilstede. For varer under anbudsgrensen skjer det en mer begrenset vurdering av leverandører med bakgrunn i lokalkunnskap, omdømme og ved fysisk sjekk av forhold der mulig. For større anbud er prosessen mer formalisert og utvidet til et brede spekter av kontroll av både leverandører, produkter og risiko.

Ofte mangler lokal selger bakgrunn for varer som går gjennom flere distribusjonsledd uten dokumentasjon og kontroll før det når markeder. Der har vi typisk fokus på risikoleverandører innen områdene produksjon av klær, tjenester eller konstruksjon og bygg.

Per nå benyttes leverandørskjema sammen med oppslag mot SPU, Storebrand og andre relevante kilder for screening av ordinære leverandører. Dette skjer før vi gir kontrakter eller tildeler innkjøpsordre i anbudprosesser. Anbud eller forespørsler lyses ut med klare kriterier og forventinger til aktsomhetsvurderinger og aksept av våre standarder, krav om dokumentasjon til miljøsertifisering og EMS-systemer som eksempel. Det er stor fokus på korrupsjonsforebygging, redusert kontaktbetaling og krav til bruk av bankoverførsel for sporbarhet og reduksjon av risiko i innkjøp. Vi er i ferd med å sette mer tydelige krav til produkter og miljø.

Risikovurderinger i enkeltinnkjøp til en stor grad basert på egne vurderinger uten å dokumentere via et risikostyringsverktøy. NF gjør også risikovurderinger for egen påvirkning og eksterne risiko i de fleste prosjekter vi driver sammen med partnere.

Målsettingen for 2023 er å få på plass et standardisert system for å kartlegge og følge opp aktsomhets- og risikovurderinger på alle nivå i organisasjonen.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Globalt er NF selvimplementerende på mine- og eksplosivrydding, mens det langsiktige utviklingsarbeidet og mye av vår humanitære innsats implementeres via lokale partnere. Derfor er hovedfokus for egne aktsomhetsvurderinger mest rettet mot programmene som driver selvimplementerende program eller aktiviteter med tilhørende løpende innkjøp. Nasjonalt er det særlig mottaksdrift samt førstehjelp- og redningstjenesten som mest påvirker miljø og samfunn i egen drift.

Negativ påvirkning ligger i hovedsak i flyreiser og annen type transport, avfall fra aktiviteter eller skader på natur fra minerydding og tilhørende utstyr som kasseres. Bedre styring av bilflåte, reduksjon i reiseaktivitet, tilbakestilling etter prosjekter og aktiv fokus på gjenbruk, avfallsløsninger og fornybar energi, er noen hovedspor vi jobber etter for å redusere skade fra egen aktivitet.

Det settes i gang innovasjonsprosjekter som skal se på forbedring og resirkulering av beskyttelsesutstyr. Videre gjøres det løpende vurderinger av muligheter for å erstatte generatorer med fornybar energi bl.a. via solcelleløsninger, samt at det planlegges for en gradvis omlegging av reisemønstre for å redusere CO2-utslipp fra unødvendige reiser.

Bedre utnyttelse og koordinering av bilflåten kan gjøre forskjell i utslipp, og gradvis erstatning av tradisjonelle biler med hybrid- eller elmotorløsninger er kritisk for å få ned utslipp. Det er startet en dialog for påvirkning av bilprodusenter for mer miljøvennlige biler til det humanitære markedet basert på nye og bedre modeller tilgjengelige for forbrukere ellers.

A woman in a blue lab coat and cap is shown in profile, looking down at her work. In the background, other people in similar attire are working in a laboratory or cleanroom environment with bright overhead lights.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utslipp fra reise og transport
Overordnet mål :	Redusere utslipp fra fly og egen transport ved bedre koordinering og innskjerpet policy for reisevirksomhet. Delvis erstatte reise med online møter og opplæring, bedre utnyttelse av digital lagring og deling i IT systemer. Vurdere bilparken i prosjektland for å redusere antallet biler, velge mer hybrid- eller elbilløsninger og redusere utslipp ved bedre koordinering av transportbehov.
Status :	Det arbeides med digitale løsninger for bedre kontroll, deling og oversikt. Dialog i gang med billeverandører på nye løsninger.
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Jobbet mot styre og ledelse med forankring av miljøarbeidet og handlingsplan, samt fokus på mineprosjekter via egen miljørådgiver i avdelingen. Jobbet med partnere om miljøinitiativ fra sivilsamfunn, samt gjennomført interne diskusjoner for hvordan hver avdeling kan påvirke eget fotavtrykk.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

1. Revidere og implementere ny oppdatert reisepolicy i samarbeid med ledelse
2. Kartlegge og vurdere tiltak rundt miljøavtrykk for egen transport globalt (iht. Miljøfyrtårn og egen miljøsatsing i prosjekter)
3. Gjennomføre flere IT-relaterte prosjekter for å bedre deling, lagring og oppdatering av informasjon/dokumenter for å redusere reiser

Prioritert negativ påvirkning/skade	Tvangsarbeid i tekstilindustri
Overordnet mål :	Sikre at NF kjøper sine uniformer og tekstiler fra trygge leverandører med tanke på kjente risiko i de landprogram vi handler lokalt.
Status :	Pågående bevisstgjøring i fagforum for logistikk, og direkte i større innkjøp, som forebyggende tiltak og kunnskap om hvordan egen aktivitet ikke skal underbygge dårlige relasjoner. Bruk av leverandørskjema og egenvurderinger som del av prosesser.
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Hvor mulig foretar vi fysisk møte med leverandører der det antas å være utfordringer. Det gir en mulighet til å vurdere risiko og sjekke forhold før kontrakter inngås. I andre tilfeller ber vi om dokumentasjon og erklæringer som del av forespørsel.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kartlegge alle leverandører av tekstiler, og implementere egenerklæringer og oppfølgingsrutiner for alle leverandører/produsenter av uniformer og arbeidsklær.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Fagorganisering i tjenester, hotell og konferanse
Overordnet mål :	Sikre at vi har underleverandører på tjenester som har god levelønn, faste rammer og arbeidstid. Ikke bidrar til miljøforurensing i produksjonen
Status :	Inkluderer krav om tariffestet avlønning og forhandlingsrett i forespørsler i Norge. Vi promoterer Fellesforbundets og andre oppslagsverktøy på nett for frivillige og lag slik at de kan sjekke i forkant av egen aktivitet.
Mål i rapporteringsåret :	Sikre at vi benytter underleverandører på hotell- og konferansetjenester og tilsvarende tjenester som har tarifflønn/ levelønn, faste rammer og arbeidstider som er i tråd med lovverk og konvensjoner

Utførte tiltak og begrunnelse :

For lokale tjenesteleverandører sjekkes bakgrunn og forhold som del av avtaleinngåelse, men dette avhenger i dag for mye på forståelse og kapasitet hos innkjøper. NF anerkjenner behov for å sette mer i system for å følge opp miljø-, styrings- og sosiale forhold.

Lokalt i landprogram er kontrollen mer basert på lokal kjennskap, vurderinger og erfaringer som gjøres i forkant.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Implementere modellen for aktsomhetsvurderinger inkludert tilleggsverktøy for NF som kommentert. Bruke egenerklæringer og revisjonsoppfølging for å sikre at vi benytter leverandører som har levelønn, forhandlingsrett og avtaler for de ansatte. Se på miljømessige forhold i produksjonsdelen og tilhørende håndtering for å avdekke evt. tilhørende risiko for forurensning. Lage en sjekkliste til bruk i inngåelse av hotell- og konferanseavtaler som kan benyttes som støtte i lokale anskaffelser og forhandlinger. Bekjentgjøre oppslagsverktøy i Norge som viser hoteller med tariffavtale, samt foreslå tekster i utlysninger som del av kartlegging/egenvurdering.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Fotavtrykk egen aktivitet
Overordnet mål :	Unngå at NFs egen aktivitet påvirker negativt med tanke på fotavtrykk, avfall og naturinngrep. Vurdere egne tiltak i selvimplementerte prosjekter og sammen med partner for å avdekke utfordringer som underlag for forbedringsarbeidet og ny rutiner.
Status :	Pågående aktiviteter i avdeling for mine- og eksplosivrydding for å vurdere egne steg for reduksjon av søppel, drivstoff, samt sikre minst mulig negativ påvirkning fra ryddeaktivitet i naturen. Samarbeid med partnere for å vurdere aktiviteter som kan forbedre spesielt humanitær innsats eller prosjekter med mulig negativ lokal påvirkning.
Mål i rapporteringsåret :	Videreføre miljøtiltakene i HME rundt mineprosjekter inkludert verktøy og opplæring av egne ansatte. Forankre behovet for ny rådgiver i koordinerende rolle tillagt staben til øverste ledelse. Vurdere verktøy fra ICRC for organisasjoner til bruk for miljøregnskap.

Utførte tiltak og begrunnelse :

HME ansatt rådgiver for oppfølging av avdelingens miljøkartlegging, impementering og rapportering. Forankret med ledelse ny rådgiverstilling som skal koordinere NF sin totale miljøinnsats, rapportering og hvordan vi skal harmonisere innsatsen på tvers i hele organisasjonen.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Re-sertifisere NF som Miljøfyrtårn, ansette ny bærekraftsrådgiver og lage modell for miljøregnskap og klimabudsjett fremover. Legge miljø og rettighetsarbeidet inn som del av en total aktsomhetsvurdering etter OECD-modellen hvor alle land, prosjekter og den frivillige delen blir synliggjort og jobber etter samme metode for forbedring og evt. gjenoppretting fra egen aktivitet.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Materialvalg produkter
Overordnet mål :	Kartlegge arbeids- og miljømessige forhold rundt produksjonen av personlig beskyttelse (PPE) for eksplosivrydding
Status :	Arbeidstakerrettigheter i Kambodsja og Zimbabwe kan medføre utfordringer. PPE inneholder polykarbonater og andre lite nedbrytbare stoffer, og overskuddsmateriell og produksjon kan medføre miljømessige skader
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vi har tidvis lokale leveranser og produksjon av utstyr som ikke dekkes av rammeavtale med norsk leverandør. Der har vi fulgt opp med fabrikkbesøk og direkte dialog. Sammen med Innovasjon Norge er det planlagt et nytt innovasjonsprosjekt for å løse resirkulering av kevlar og polykarbonat fra beskyttelsesvester og visir for å redusere miljøavtrykk.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Dialog og kartlegging av leverandører som leverer PPE til oss. Gjennomføre et innovasjonsprosjekt støttet fra Innovasjon Norge med tanke på nye løsninger for resirkulering av egne PPE etter utløp/skade for å sikre best mulig miljømessig avhending.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Arbeidsforhold partnere
Overordnet mål :	Implementere prosjekter under do-no-harm uten å påføre partnere, ansatte eller lokalsamfunn skade eller negative påvirkning. Risiko for korrupsjon i dårlige systemer
Status :	Omtrent 50% av omsetningen vi har på eksterne er relatert til samarbeide med partnere. Disse er relativt godt monitorert og støttet fra NF, men vi kjenner ikke alle ansattforhold.
Mål i rapporteringsåret :	Gjennomføre kartlegging via interne verktøy (ODDAT og PFAT) vurdere status på partnere og hvilke tiltak som skal gjennomføres for å sikre transparente forhold og unngå negativ påvirkning, korrupsjonsfare og dårlige arbeidsforhold.

Utførte tiltak og begrunnelse :

NF benytter ulike verifiseringsverktøy for å kartlegge og monitorere partnere vi jobber sammen med. Dette inkluderer administrativ kapasitet og organisering til samarbeidet og løpende resultatoppfølginger. Utfra dette justeres NFs støtte til partnere, og eventuelle korrektive tiltak mot partnere, samt partner sin egen ressursbruk og implementering internt basert på funn i monitoreringen.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Utvide kartlegging til å inneholde sjekk av arbeidsforhold og deler av viktige systemer vi ikke har kontroll på for å ivareta vårt ansvar for egen påvirkning hos partnere. Som del av partnersamarbeidet og egen aktivitet, etablere en policy for gjenoppretting som er klar med tanke på NF sitt ansvar ved skade eller negativ påvirkning mot grupper, samfunn eller i enkeltsaker.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

NF jobber etter "do-no-harm"-prinsippene, og derfor er NF bevisst egen påvirkning med direkte utslipp, søppel og forurensning fra egen aktivitet. IMAS (internasjonale regelverk for minerydding) inneholder forventning til god kartlegging rundt hvilke påvirkning og risiko som er knyttet til prosjekter for å unngå, bøte for, kompensere for eller forbedre tiltak for å unngå konsekvenser for natur, miljø og samfunn.

Aktiviteter skal derfor planlegges for å forebygge ødeleggelse av vannkilder, utslipp til grunnvann, brannfare og avskogning mv. ved å leve opp til disse reglene og NF egen miljøpolicy.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Vår største kilder til egne klimagassutslipp er flyreiser og egen transport på bakken i landprogram. Med tanke på flyreiser revideres NF reisepolicy og interne rutiner for å stramme inn og bedre koordinering av nødvendige reiser og transport. Overgang fra fly til tog hvor mulig vil også ha effekt i Europa.

Det gjøres løpende vurderinger av biltransport i programmene våre ved å se på muligheten til bedre utnyttelse, fornyelse og reduksjon av flåten. NF vurderer muligheter til overgang til hybrid- eller elbiler hvor mulig med utgangspunkt i bruk og veistandarder, og tilsvarende overgang til kilder for fornybar energi der dette enkelt kan erstatte bruk av generator. Det eksisterer planer for videre innovasjonsprosjekter som ser på enkle bilhengere med solceller til bruk for felt. Dialogen med leverandører er i gang på flere av disse nivåene og blir viktige fremover for å redusere fotavtrykket.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Ved god innkjøpsplanlegging jobber vi for å redusere transport, innpakkingsbehov samt redusere antall bestillinger og skape mer forutsigbarhet for leverandører. Vi benytter oss av økt elektronisk samhandling for gjennomføring av innkjøpet, og dokumentasjon i prosesser med revisjonskrav, slik at vi reduserer papirforbruk internt i størst mulig grad.

I utlysninger og innhenting av tilbud gjør vi klart kriterier som prioriterer leverandører med sertifiseringer og dokumenterte styringssystemer.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Innkjøpsmanualen har en forventning i kap. 2.4 til å legge inn kriterier for valg og beslutning som favoriserer miljøvennlige produkter og/eller leverandører. Dette gjøres litt per i dag litt variabelt og ulikt avhengig av kontekst og omfanget av bestillingen, men setter like fullt fokus på sertifiseringer som er relevante for oss og de produktene vi kjøper.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Ved innkjøp er de fleste forventninger reist til leverandørene via deling av de etiske standardene i anbud samt ved mer kompliserte innkjøp. Videre er det fokus på kjente større risikoområder i organisasjonen, typisk kjøp av arbeidstøy, tjenester, byggeprosjekter mv. som tidligere beskrevet.

Internt i NF oppfordrer vi lokalt ansatte til organsiering via eksisterende fagforeninger, eller ved å etablere intern ansattkomité, som kan jobbe med sammen med våre ledere for å sikre gode arbeidsforhold, lære om organisering og gi anledning til å drøfte interne arbeidsforhold og krav.

Vi setter også krav til aktsomhetsvurderinger ved innsamling av frie midler via vår markedsavdeling på lik linje med innkjøp av tjenester eller ved investeringer gjort fra NF. Dette gjør vi fordi vi ikke ønsker å "hvitvaske" selskaper eller givere ved å gi penger til humanitære formål dersom de bryter med anerkjente menneskerettigheter, miljøkrav eller forsøker å bedre eget omdømme.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Administrative opplæringer gitt i regionale seminarer og ved direkte landbesøk, berører alltid hvordan innkjøpspraksisen og ulike forventninger og krav i retningslinjer for innkjøp skal følges opp. Det inkluderer også nødvendige aktsomhetsvurderinger.

Videre vil innkjøp og kjennskap til NFs etiske standarder være en fast del av introduksjonsprogram til nye ledere og ansatte som jobber med logistikkrelaterte oppgaver.

Deltakelse i både eksterne og interne fora og fagdager skjer over året hvor ansatte diskuterer arbeidstaker- og menneskerettigheter som del av en leverandørdialog eller eget oppfølgingsansvar i prosjekter og innkjøp.

Etiske standarder, åpenhetsloven og rapporteringsformer har også vært tema i et eget nettverk for compliance NF deltar i sammen med de største norske organisasjonene.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Norsk Folkehjelp har nulltoleranse for korrupsjon, og har egne rutiner og system for rapportering og håndtering av saker. Anto-korrupsjonspolicy og etiske retningslinjer er etablert som alle ansatte må undertegne. Ansatte får opplæring i dette fra start inkludert hvordan avvik eller mistanke skal rapporteres sikkert i våre varslingskanaler.

Ansvarsdeling og involvering er blant interne metoder som benyttes for å sikre forebygging av korrupsjon, eller misbruk av myndighet eller midler, til personlig vinning. Vi har både ekstern og intern revisjon sammen med monitoreringsteam på ulike nivåer som ser på prosjekter, internkontroll og styring for å forebygge hendelser.

Varslingskanalen ivaretar meldinger om hendelser eller mistanke om uetisk adferd slik at saken kan etterforskes.

Parallelt med dette opprettes en tett dialog med potensielle partnere, hvor det brukes egne redskaper, bl.a. Organisation Development Dialogue and Assessment Tool (ODDAT) og Partner Financial Assessment Tool (PFAT), for å kartlegge organisasjonens interne systemer, roller og kapasitet for å håndtere ulike utfordringer i organisasjonen for de samme risiko-områdene.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Redskaper som ser på vår egen rolle og som har som hensikt å forebygge risiko for negativ påvirkning på en situasjon, f.eks. i konfliktområder (hvor det kreves en forhøyet grad av aktsomhetsvurdering), tas også i bruk. Norsk Folkehjelp sine retningslinjer for konfliktsensitivitet ser på alt fra ansettelse (f.eks. hvordan må disse tar hensyn til ulike etnisiteter) til hvordan ulike typer program kan påvirke konteksten ulikt. Kontekstanalyser benyttes til å kartlegge hvilke aktører som kan bidra til positive endringer, og hvilken rolle de spiller i samfunnet. Analysen legger vekt på nærhet til lokalsamfunnet og organisasjonens legitimitet.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Daglig oppfølgingsansvar ligger til generalsekretæren med delegert ansvar i linje til avdelings- og seksjonsledelse ved hovedkontoret, samt landdirektører og programledelse i landprogrammene våre. Sentralstyret er øverste rapporteringsnivå for organisasjonen mellom landsmøtene og er derfor den ultimate eieren av alle aktsomhetsvurderinger og tilhørende risiko.

Mål og plan for 2023 er å tydeliggjøre ansvarsforholdene for oppfølging og systematikk i hvordan organisasjonen følger opp aktsomhetsvurderinger på ulike nivåer i et overordnet ansvarskart, samt utvikling av handlingsplnaer og tydelige rutiner rundt forventninger og krav til oppfølging av egne delplaner.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

NF mangler ett omforent verktøy for å synliggjøre og sannsynliggjøre effekten av målsettinger, handlingsplaner og tiltak. Likevel kan reduksjon i antall varslingsaker, korrupsjonssaker indikere at langsiktig virkning av tiltak har gitt effekt på hvordan vi jobber. Bedre rutiner og opplæringstiltak er implementert over tid, noe som gjør at ansatte er bedre rustet til oppfølging av egen aktsomhet i de fleste virksomhetsområder.

Krav og forventning rundt ESG og aktsomhetsvurderinger i lovverk, institusjoner og overnasjonale nivåer gjør oss stadig bedre på å vurdere risiko, påvirkning og se bærekraftige løsninger. Egen kartlegging og dialog med partnere og leverandører gjør at de endrer egen praksis og er mer oppdatert på våre forventninger og krav.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at something out of frame. She is in a kitchen setting, with a gas stove visible in the foreground. The background is blurred, showing kitchen shelves and equipment.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

NF arbeider til en stor del med rettighetsbasert prosjekter for arbeidstakere, urbefolkning, minoriteter, miljøutfordringer og lignende. I direkte dialog med partnere, leverandører og andre aktører i sivilsamfunnet både utfordrer og deler NF hva vi gjør. Kommunikasjon og publisering rundt aktsomhet er derfor en del av dette, og NF deltar aktivt i samfunndialogen.

Eksterne søknader om milder, med rapporteringer til donorer og nasjonale myndigheter, inneholder ofte oversikt over NF egenvurdert risiko rundt påvirkning på miljø og bærekraft basert på egne vurderinger. Dette følges som oftest opp med krav om dokumentasjon og forventet synliggjøring av resultater til giver og interessentnivåer.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Årlige rapporter til EHN og Miljøfyrtårn ligger på våre norske nettsider i tillegg til at de publiseres via EHN og Miljøfyrtårn sine sider:

<https://folkehjelp.no/om-norsk-folkehjelp/etikk/etiske-standarder/etisk-handel-norge>

Andre forhold om NF sin virksomhet legges i årlig resultatrapport som også publiseres via våre eksterne nettsider.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Norsk Folkehjelp mottar alle åpne eksterne henvendelser via norsk.folkehjelp@npaid.org. Det er ikke utarbeidet egen rutine for å besvare henvendelser, men dette er under planlegging og vil følge anbefalinger fra Forbrukertilsynet og åpenhetsloven med tanke på svarfrister.

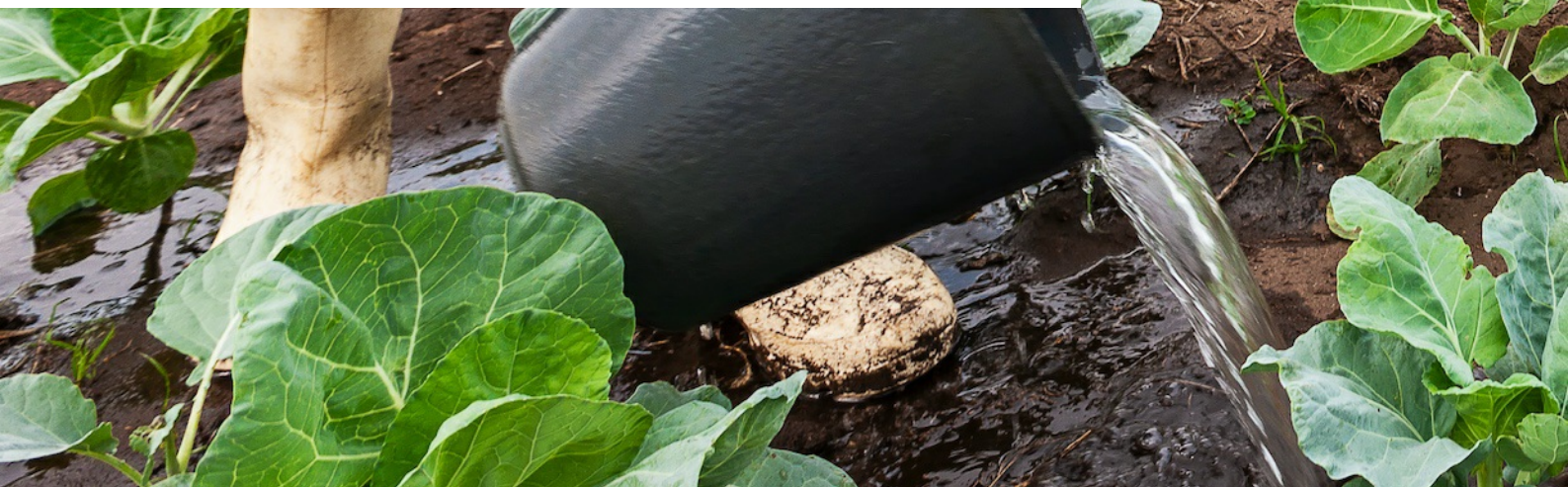
Normalt sett vil slike henvendelser bli oversendt vår kommunikasjonsenhet som vil undersøke og besvare evt. spørsmål sammen med enheten som får spørsmålet.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Som en humanitær solidaritetsorganisasjon jobber vi etter prinsippet "do-no-harm" med forventning til aktsomhet og forebygging mot skadelig påvirkning fra egen virksomhet.

Vi oppdaterer fremover vår eksisterende policy med klarhet rundt gjenoppretting, samt at gjenoppretting basert på egen aktivitet inkluderes i eksisterende retningslinjer, kontrakter og prosjektdokumenter hvor det er naturlig. Dette skal tydeliggjøre vårt ansvar for eventuelle skader og gjenoppretting for alt av negativ påvirkning eller skader som ikke er direkte forsikringsrelatert.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det er ikke rapportert noen tilfeller av negativ påvirkning relatert til arbeidsrettigheter, miljø eller sosial fra NF eller partners aktivitet eller mottakere av bistand.

Vi har etterforsket meldte saker relatert til korrupsjon med tilhørende korrektive tiltak, og dette redegjøres for mot donor som finansierer tiltaket, til sentralstyret samt i vår årlige publiserte årsrapport.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

NF har både retningslinjer, rutiner og varslingskanal for avvik som er implementert og tydeliggjort på våre eksterne og interne nettsider. Varslingskanalen er åpen for alle inkludert leverandører, enektpersoner, partnere og egne ansatte. Gjennomgang av rutiner inkludert varslingsmekanismer er tema både i introduksjoner, opplæring av partnere og ansatte samt at varlingsopsjoner synliggjøres i kontrakter med eksterne hvor det er relevant.

Ansvar for varlingskanalen og meldinger ligger til vår HR-avdeling som fordeler evt. korrupsjons- eller operative saker videre til riktig nivå.

Vi har egen rådgiver på safeguarding for å håndtere anklager om overgrep, misbruk, konflikter og urettferdig behandling. I tillegg har HR og Økonomiavd. egne arbeidsgrupper som jobber med undersøkelse og avslutning av interne varsler. Dette inkluderer også nødvendig donorkontakt, juridisk oppfølging og nødvendig oppfølging av ansatte som er involvert.

Kontaktinformasjon:

Norsk Folkehjelp /Norwegian People's Aid

Ivar Aamodt

ivara@npaid.org